

ZGODNJA DANICA.

KATOLISK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLII.

V Ljubljani, 27. kimovca 1889.

List 39.

Obiskovanje najsvetejšega Zakramenta.

„Pridite k meni vsi, ki ste obteženi
in revni, in jaz vas bom poživil!“
(Mat. 11. 28.)

Možje in žene, mladenči in device, šolska mladina, gospodje in gospé, dobri otroci — vsi hitite prav velikrat pred sveto Rešnje Telo in pobožno tam molite in častite Jezusa Kristusa, Gospoda našega in dobrega Pastirja! Le velikrat ga obiščite, večkrat ko pridete, bolje bo za vas.

Najsvetejši oltarni Zakrament je tukaj naš največji zaklad: z njim so v resnici nebesa prišla na zemljo, ker v njem si je Bog sam postavil med nami svoje prebivališče, „Edinorojeni od Očeta, poln milosti in resnice“ (Jan. 1, 14). Če bi bil imel Odrešenik z nebés samo namen, v skrivnosti tega Zakramenta naša daritev in dušna hrana biti, bi bilo zadostno, ako bi bil navzoč samo pri posvečenji in obhajilu pod podobama kruha in vina. Toda ljubezen Odrešenikova je bila še večja. Njemu ni bilo zadosti, da je 33 let v človeški podobi na svetu prebival, betlehemsko štalico, nazareško hišico s svojo navzočnostjo posvetil, dobrote deleč mesta in vasi Judovske prehodil, za nas terpel in umerl, potem častitljivo iz groba vstal in v nebesa šel. Ali ko je enkrat večna Beseda stopila s sedeža svojega veličanstva in k nam prišla, nam ni hotel svoje navzočnosti odvzeti; bilo mu je veselje prebivati pri človeških otrocih, nas ni mogel kakor sirot zapustiti. Druge dežele celega sveta, prihodnji rodovi naj bi ne smeli zaostati za Palestino in srečnimi Judi, med katerimi je On živel: ljubeznjiva previdnost Božja je bila vse obsegajoča, vse kraje in čase jednako napolnujoča. V najsvetejšem oltarnem Zakramentu hoče Gospod pri nas ostati do konca

sveta; v njem hoče zmiraj blizu nas biti, da nam bode zamogel vsaki čas svojo prijaznost skazovati. V naših cerkvah si je postavil bivališče; tabernakelj je njegov ponižen kraljevi dvor. Tam noč in dan, jednako dobremu pastirju, varuje svoje ovčice, jih pase na zelenih tratah, jih vodi in tolaži v zmotah in težavah zemeljskega življenja. Resnično, ljubezen Božja je nezapopadljiva: „ker je svoje ljubil, jih je ljubil do konca,“ do zadnje meje. (Jan. 13, 1.)

Med tem ko nam pa Odrešenik tako velike dokaze svoje ljubezni daje, ko on v prid našemu blagru zmiraj med nami prebiva se nam zdi, da ga mnogi ljudje, mnogi katoliški kristijani, ne poznajo, njegovo pričujočnost komaj opazijo. Še mnogim velja dandanes beseda sv. Janeza Kerstnika, katero je Judom zaklical svoje dni: „V sredi med vami stoji On, katerega ne poznate!“ (Jan. 1, 26.) V tabernakeljnu bivajoči Bog-človek je le premnogim „neznan Bog“ (Dj. ap. 17, 23). Ne kakor da bi bilo katoličanu neznano, da je v sv. Hostiji naš Gospod in Odrešenik, Jezus Kristus, po Božji in človeški naravi, z dušo in s telesom, s kervjo in z mesom, resnično pričujoč, — kdor bi tega nauka naše sv. vere ne pripoznal in ne veroval, bi nehal biti otrok katoliške Cerkve; toda vera je postala zelo slaba, onemogla in trudna. Zato jih je tako veliko nasproti svojemu Odrešeniku, tako mlačnih in merzlih, da se nam je kar čuditi; oni živé in se obnašajo, kakor da bi Kristusa v presv. Zakramentu ne bilo.

Mi, ljubi bravci, nočemo jednaki biti mlačni, v veri in ljubezni ubogi kristijani. Kakor vleče magnet železo nase, tako naj bode v podobi kruha med nami bivajoči Emanuel najmočnejši magnet

za naše duše. Jezus Kristus, edinorojeni od Očeta, „v katerem so skrita vsa bogastva modrosti in učenosti“ (Kol. 2, 3), je naše najvredniše dobro, naš najdražji zaklad: kjer je pa naš zaklad, tam mora, kakor Gospod sam pravi (Mat. 6, 21), biti tudi naše serce. Kdo zamore samo malo premisliti čudovito usmiljenje našega Boga, njegovo brezkončno ljubezen do nas ljudi v najsvetejšem Zakramentu, ki bi ga ne gnalo, da bi ne hitel k tabernakeljnu, tam pred sedež milosti na kolena pokleknit, ter se Odrešeniku za vse dobrote in milosti ne zahvalil?

1. Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa je vaja v bogoljubnosti, ki sama izvira iz vere v pravo in resnično pričujočnost Kristusovo v sv. Rešnjem Telesu in budi k naj gorečnejši ljubezni. Ta vaja je lahka, se kerščanskemu sercu močno prileže, pa je tudi čez vse sladka in tolažljiva, dobremu sercu celo potrebna. Kje je dober sin, ki bi ne šel rad k očetu in materi in ne ostal rad pri njih; kaj je prijetnejšega za prijatelja, kakor če se s prijateljem zaupno pogovarja, svoje nade in bojazljivosti odkrije in v prijateljevo serce izlije svoje vse pritežnosti? No zdaj pa glej! Kristus je vsakemu izmed nas neskončno več, kot sta mu oče in mati, kot najboljši prijatelj; on je naš Bog, naša naj imenitnejša lastnina in dobrota, cilj vseh naših želja in zahtev, naš pomočnik, tolažnik, odrešenik, naše vse. Kako zelo se toraj smemo veseliti in si srečo voščiti, da je Jezus tako blizu, da ga zamoremo povsod najti, kjerkoli stoji katoliška farna cerkev, kjer pred tabernakeljnom večna luč gori.

(Konec nasl.)

Družina in nedelja.

Eden katoliških listov prav primérno popisuje blagor in domačo srečo tistih, ki nedelje spodobno posvečujejo v domačem krogu. Poslušajte!

Toliko se toži dandanes, da zginja družinski duh, da se tergajo najsvetejše vezi, katere združujejo človeštvo, vezi med ženó in možém, med otroci in stariši: vsi spoznavajo v tem žalostno resnico, da tako ne more več dalje iti, da človeška družba propada. Ako bi le hoteli oči odpreti, sprevideli bi, da je glavni vzrok rodbinskega razdruževanja zaničevanje božje postave, zanemarjanje nedelj in praznikov. Spoštovanje nedelje in ohranitev nedeljskega miru nam najboljše kaže, jeli družinski duh še krepek, ali ne. Pri narodih, kjer se sedmi dan spoštuje in ne dela, vlada še tudi vedno ljubezen v družini.

Poglejmo le Angleže, Amerikance ali Jude, in dobili bomo marsikako podučljivo skušnjo.

Kako pa se more tudi pri delavcu še dalje govoriti o družinskem življenji, ako se mu uzame nedelja? Čez teden komaj vidi svoje. Že na vse zgodaj gre „na delo“, o poldne mu prinesó tjekaj v piskercu hrano, zvečer pride ves utrujen domú in je vesel, če ga pri miru pusté. Samo nedelja mu ostane, da more živeti za svojo družino, za svojo sorodovino, da more misliti na vzgojo svojih otrok, in ob enem s svojimi dragimi prejemati v molitvi pogum in moč od Najvišjega za ljuti boj za obstanek, za prenašanje medsebojnih slabosti in nepopolnosti. Povernite nedelji njene pravice, in kmalu bode videli, da bode domače ognjišče zopet v vzvišeni meri svetišče miru, da se bode poštenost in pravost vedno bolj in bolj podedovala od roda do roda.

Delavniki oddaljujejo posamezne ude rodbine med seboj. Oče gre po svojih opravkih, mati ima domá čez glavo dela, otroci hodijo v očitne šole. Nedelja pa jih zopet vse združuje. Združuje jih pred oltarjem, kamor prinašajo misli miru in ljubezni, voljo velikodušnosti in vdanosti. Združuje jih krog domačega ognjišča in pri mizi, kjer se skupaj zabavajo in veselé po težavnem šestdnevem spolnovanju svojih dolžnosti. Popoldne (po božji službi) se sprehajajo v prosti naravi, kar jim oživlja serce in duh; zvečer se razvedrujejo s pogovori, z dobrim branjem, nedolžnimi vedrili. Oče pozabi v prazniškem oblačilu za kratek čas svoje hlapčevske odvisnosti, zopet se zbudi v njem zavest, da je vendar več nego delavno živinče, katero zavest mu je zadušilo ropotanje mašin in njegova umazana delavska obleka. V cerkvi, pred kraljem vseh kraljev, pri sv. Obhajilu, ob enem z bogatini, čuti se zopet v polni človeški veljavi. Duh se mu oživi, odloži nevšečnost, nevoljo in v svoji hiši kaže se pravega očeta. Gospodinja v nedeljski opravi, v snažnem in lepo vrejenem stanovanji, na strani svojega moža, obdana od igrajočih otrok, more zopet skazovati svojo prijaznost in svojo materno ljubezen. Otroci vidijo, kako se vender jedenkrat razvedri od skerbi nagubano čelo njihovih staršev. Namesto kratkih, černih odgovorov slišijo prijazne besede, in ljubezen do starišev se jim še bolj vterdi. Bi li mogla kaka reč nadomestiti v družini blagodejni vpljiv nedelj in praznikov? Vzemite delavcu nedeljo, in kaj ostane še človeškega njemu in njegovim? Kakó in kedaj bi se brez tega učil spoznavati in čutiti svojo čast in vrednost kot oče in gospodar.

Brez nedelje se niti misliti ne dá, da bi mogel imeti delavec kako družbinsko življenje. Mu-

čeni mož gre vsaki dan z večjo nevoljo na delo. Njegovo opravilo, surovo ravnanje, katero mora večkrat preterpeti, čuvstvo nizkosti in preziravnosti nasproti srečnejšim, mori takó njegov duh, da išče zadovoljnosti samó v uživanji opojnih pijač, zlasti žganja. On zapravlja potem svoj težko prisluženi denar; kedar dobi plačo, se vrača pijan le še z malo groši domú, kjer se jokajoč skrivajo pred njim njegova pomanjkanje terpeča žena in otroci, da bi se umaknili hudemu zmerjanju in pretepanju. Uboga žena v svojem možu nima več ljubeznjivega in priserčnega soproga, ampak surovega tirana. Pero se mi ustavlja popisovati nasledke tacega žalostnega stanja. Kaj bode iz otrok tacega zakona, mi menda tudi ni treba praviti.

O sreča in mir, katerega obrodi posvečevana nedelja delavčevi družini! O nesreča in reva, katero prinaša oskrnjevanje nedelj in praznikov! Ako se hoče, da se ohrani družinsko življenje, treba je zopet ustanoviti nedeljski mir po zakonodajalni poti.

O redovnem poklicu.

(Dolje.)

Glavni znamenji za poklic pa se pokažete jasnejše še-le v novicijatu. Tu se razvidi, je-li nagnjenje resnično, ali pa samo umišljeno; je-li čisto, ali pa več ali manj skaljeno od posvetnih oziróv; in je-li stanovitno. Tudi telesne, kakor dušne in duhovne lastnosti bodo presodili še-le redovni predniki s svojimi namestniki in svetovalci. In kar se tiče njihove sposobnosti, mogel bode večkrat navaden redovnik bolje presoditi, kakor najučenejši spovednik, kateri ni iz ravno tistega reda. Ali pa ne more tudi postulant (prosivec) sam spoznati svojega poklica? Ako globoko ljudi pozná, pred vsem pa zlasti ako dobro pozna samega sebe, spoznati more precej natančno jedno znamenje, nagnjenje v sebi. In ako ima dobro in resno voljo, bode lahko povedal, je-li njegovo nagnjenje v sebi. In ako ima dobro in resno voljo, bode lahko povedal, je-li njegovo nagnjenje čisto in terdno. Če je pa tudi sposoben za izvoljeni poklic, zamore sam najmanj presoditi. Za to imajo samo predstojniki njegovi dovoljno spoznanje in skušnjo, in kar je pri vsem tem najvažnejše, imajo tudi nalašč za to poklic in razsvetljenje od zgoraj, da so zmožni, kakor Ananija, povedati od žarka Božje milosti zadetemu, kaj da naj stori.

Smejo li otroci brez volje in vednosti starišev stopiti v kak red?

Samo na sebi, se vé da, zato ker so otroci, kar se tiče izvolitve lastnega stanú, popolnoma prosti in nenavezani na stariše. To veljá pa še posebno gledé redovnega stanú. Zato otroci niso dolžni gledé izvolitve redovnega poklica, počakati sveta starišev, ker, kakor učita sv. Tomaž in sv. Alfons, stariši v tej reči nimajo le nikake skušnje, temuč se zaradi lastne

koristi dostikrat preobernejo v sovražnike dobre reči. Todá kedar si sin lahko dobi dovoljenje starišev, spodobi se, da nekoliko časa počaka, da ga dobí. Ako pa ima opravičeno bojazen, da bodejo stariši nasprotovali njegovemu redovnemu poklicu, tedaj je prost vsake krivde, ako zapusti brez vednosti starišev očetovo hišo in stopi v željeni red. Tako pravi sv. Alfons Liguori. Tako so ravnali tudi premnogi svetniki; zbežali so skrivaj od doma.

Smejo otroci zapustiti tudi uboge stariše?

Sv. Tomaž uči: Sin ne smé zapustiti svojih starišev v skrajni ali veliki revščini, pač pa v navadni t. j. ako stariši ne rabijo dosti njegove pomoči. Ako pa morejo živeti brez pomoči svojega sina, čeprav ne, kdo vé kako sijajno, ni mu treba zapustiti del popolnosti, temuč zamore stopiti v red. Tako pravijo tudi: Liguori, Lessius in Sanches. V najskrajnejši sili moral bi tudi začasno zapustiti samostan, in jim pomagati, ako bi si sami pomagati ne mogli. Ako pa so v veliki, pa ne v skrajni revščini, tedaj mu ni treba, res, tedaj celó ne smé iti iz samostana. Ravno takó je tudi pri hčerah.

Je-li človek smé zapustiti uboge brate ali sestré, zato da bi šel v samostan?

V skrajni revščini jih ne smé zapustiti, pač pa v veliki sili. Toda sme kedó iz ljubezni do njih odložiti vstop v samostan, da jim pomaga v reví. Vendar dolžan ni tega storiti. Tako pravi sv. Alfons. Starišev bi tedaj v veliki sili ne smel zapustiti, brate ali sestre pa sme.

(Dolje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Strašne šibe, ki zadevajo ljudstvo, katero odpade od katoliške vere.) Vsak le malo podučen katoličan dobro vé, da le edina tista vera je prava, katero je Jezus Kristus postavil. Ktere cerkve so se še le pozneje pričele, kakor n. pr. gerška razkolna, ni mogoče, da bi bile prave, ravno ker niso postavljene od Kristusa, ampak od kacega brezbožnega človeka, ki je ljudi zapeljal k odpadu od prave vere in zadergnil v razne zmote. Kristus je postavil sv. Cerkev in jo izročil sv. Petru, rekoč: „Ti si Skala. Na to Skalo bom zidal Svojo Cerkev.“ Kdor se te Cerkve derži, bo rešen, kdor od nje odpade, bo pogubljen.

Pa ne le to, da odpadnik se ne more zveličati, temuč ljudstvo, ki od vere odpade, si tudi nakoplje še grozne časne šibe.

Od tiste ure, ko je bilo gerško razkolništvo doveršeno, to je, ko je zapeljivec Mihael Cerularij greško ljudstvo razložil od naslednikov sv. Petra l. 1053, sramota in revščina ni več zapustila ubozega zapeljanega ljudstva. Greki so že prej napolnili mero svojih pregréh, zato niso bili vredni naj večega zaklada, sv. vere, pogreznili so se v razkolstvo, postali so odpadniki! Od tod pa prežalostni nasledki!

Papež Nikolaj V je s preroškim duhom svaril dvanajstega greškega cesarja z ljudstvom vred: ako se v treh letih ne vernejo v sveto Cerkev

nazaj, jih bo zadela sodba smokvenega (figovega) drevesa v evangeliju. To prerokovanje, izrečeno l. 1451, se je res spolnilo l. 1453: dobil je odpadnike Turk v oblast. S tem je pa prišlo čez-nje vse prekletstvo: olika, civilizacija, čednost je od njih zginjala, duševna delavnost hiralala, zgubil se je zvišeni občut za lepo kerščanstvo. Njih mašniki so oženjeni, njih cerkvene službe se čez mero velikrat le prodajajo in kupujejo, duhovni so nevedni, silno ponižani; tudi njih žene so zaperte kakor turške, zakonska ločitev se godi iz malovrednih vzrokov, kakor pri Turkih. Turki so gospodje vsih posestev in kmetijstev in greki le zakupniki. Žito na njivi se deli v 4 kupe in le enega samega dobí greški družinski obdelovavec; pa ne sme žita vzeti s polja ali mlatiti, dokler drugi niso odpravili svojih kupov, in to se godí večkrat dotlej, da zernje začne poganjati in zeleneti. Cele knjige so popisane z grozno revščino, ktero je odpadstvo od papeža in sv. vere grekom nakopalo. V to sužnjost so zabredli greki, žnjimi in zaradi njih so morali terpeti, se vé da, tudi tisti, kateri so katoliški veri zvesti ostali. V tako sužnjost in sramoto, ktero je papež Nikolaj V prerokoval, je vergel greke odpad od Rima. (Prim. P. Ehmig „Neue Gleichn.“, str. 315 id.) Cele knjige so popisane s samimi mukami in terpljenjem, ktere je povzročeval odpad od papeža in sv. vere.

In če se v novem času ta odpad kje ponóví, naj nihče ne misli, da bo to brez kazni: „Kar kako ljudstvo seje, to bo želo.“

Naj ne reče kdo, da razkolniki morebiti na Ruskem paradiž imajo! Nihilisti, ki cesarje morijo in povsod strašijo; grozna neusmiljenost, ki katoliške „unite“ s knuto in Sibirijo v razkolstvo tira itd. — to pač ni znanje ne sreče in ne olike.

Kaj pa bo nasledek po smerti? Pravo i. večno hudo se začne še le takrat za odpadne razkolnike, ko se odpró vrata večnosti...

To naj prevdarjajo tudi tisti, ki se govorí, da jih zdaj hudovoljni ljudje k odpadu dražijo. Vsi verni Slovenci pa naj goreče molijo, da bi usmiljeni Bog toliko nesrečo in sramoto odvernil od Slovenije.

Glejte nesreče, ki že zdaj tarejo našo deželo. Koze, ki so skoraj povsod že gospodovala, — goveja kuga, ki je une mesce razsajala, — huda ura, ki je veliko škode naredila, — deževje, ki je kvarilo seno in otavo, — tertna bolezen, ki se povsod razširja, — slana, ki je po deželi naj tečniši kruh uzela, — nerodovitnost pri sadji po vsih krajih itd.: ali niso to očitne svarila in opomini k pokori? In pri tolikih nadlogah se nepremišljenim ljudém poljubi Božjo pravico še huje dražiti in maščevanje nad deželo klicati, celo na odpad od edinozveličavne vere misliti! Ali ne zaslužijo spočetniki teh odpadnih vertoglavnosti, da bi jih na verh Nanosa na stol posadil in jim z debelim krempom na čelu puščal?

Iz Ljubljane. „Verh bosna“, cerkveni časnik iz Sarajeva, je 15. t. m. prišla v praznični obleki — in prikazala se je z lično barvanim načeljem, s podobami nadškofa dr. Jožefa Stadlerja, pl. Jož. Vancaš-Požezkega (ki je naredil načrt in bil stavbar nove nadstoljne cerkve), dalje s podobami temeljnega načrta in pročelja nove cerkve, ss. Avgušтина in Jeronima, pa lece. Ves obseg lista skoraj je o novi cerkvi. Za dvema slavnostnima pesmama nasleduje zgodovina nove cerkve, iz ktere naj posnamemo kaj malega.

„Počmimo u ime Presvetoga Trojstva, Boga Otca i Sina i Duha Svetoga.“ Tako je spregovoril prevzvišeni deželni glavar baron Apell, ko je 25. avg. 1884 s pozlačeno motiko prvi pot vdaril v zemljo, da se za tim precej začne kopati temelj hiši Božji, ktero danes vidimo dodelano pred seboj in odpiramo njena vrata, da se duše vernikov s toliko večim kopenjem morejo dvigati pred prestol Njega, čegar delo je tudi cerkev šama.

Pet lét je minulo od one znamenite dobe, ter danes stopimo pred oni stolni spominek znanja in umetnosti in sterpljivosti, navdušenosti in gorečnosti. In duša nam speva pesen zahvale Njemu, ki je toli obilno zlival svoj blagoslov nad svoje nevredne služabnike, ki so delali in se trudili Njemu na slavo... Tako piše list. Nato se začnjen popis o cerkvi.

Cerkev presv. Jezusovega Serca je zidana na prostoru, ktereга je bilo mesto odmenilo za teržišče; mestni odbor pa ga je velikodušno prepustil za zidanje prvostoljne cerkve, in ni iskal zanj več, razun kar je sam plačal, t. j. 14.000 gld. Zemljišče je skor v sredi mesta, kjer je prav živ promet in občenje, in cerkev je od vsih strani prosta.

Za izdelavo načrta so izvolili mladega Jos. pl. Vancaš-a iz Oedenburga; njegov oče je bil dolgo časa poštni vodja v Zagrebu, kjer je umetnik zveršil začetne šole in realko, nato pa dopolnil na Dunaju 1881 tehniške šole z izvrstno preskušnjo. Izobrazil se je naslednjič v cerkvenem stavbarstvu pri nadsvétniku Šmidt-u, kateri ga je priporočil tudi za stavljenje sarajevske nadstoljnice. Zveršil je ta mojster tudi že mnoge druge cerkve in stavbe v Bosni.

Nadstoljnica je zidana v gotiškem zlogu tako, kakor se je gotika razvijala v tečaju 13. stoletja. Finančno ministerstvo izročilo je zidanje podjetniku baronu Švarc-u za svoto 134.700 gld., nadzor pa je imel pl. Vancaš sam. 20. listopada 1884 je nadškof Stadler blagoslovil temeljni kamen, ki je vzet iz loma Vogošće in Visokega („Visokog“*), ter izklesan (obdelan), ko je drugo zidovje z neklesanega, rudečkastega in lepo prgotovljenega kamena Sarajevskega.

Nadaljajoč, kako je zidanje napredovalo, pravi med drugim: O polovici julija (1887) poslala je glasovita zvonarna Samasova iz Ljubljane šest krasnih zvonov, ktere je občudoval vsak, kdor jih je prišel gledat. Vkupna teža jim 5732 je kilogramov in pol. V dan sv. Elija so bili zvonovi kerščeni na imena: Serce Jezusovo; D. Marija; sv. Jožef; ss. ap. Peter in Pavel; ss. ap. Ciril in Metod, in sv. prerok Elija. Glasovi delajo B-dur, G-mol in D-mol-harmonijo in more se po italijanski šegi zvoniti tudi melodija. Naj večí zvon je obešen v zahodnji zvonik. Dne 23. julija na večer so se oglasili prvi pot in opanali so vse Sarajevo. Še bolj mično je bilo, ko so se 24. zarano oglasili milopojoči zvonovi, da kerščanske duše v sercu in v misli dvigajo k Bogu.

Nadaljni popis obsega po večem notranjstvo nove cerkve in sploh je znamenit, še posebno pa za strokovnjake.

* Tu imajo pošten adjektivni samostavniki tudi v bosanskem jeziku tisti, ki straha trepečejo pred tacimi samostavniki tudi v slovensčini in marsiktere čamre in spačke kujejo, da bi se poštenih, v ljudstvu navadnih adjektivnih samostavnikov ognili. Karala jih Stava majka!

Peš-potovanje z Jaga skoz Slovenijo v Rim.

(Dalje.) Vernila sva se doli in prišla na prostore lepo tlakane verhu bazilike; tu je napeljana dobra, merzla voda, ki izteka verhu cerkve in vedno teče v marmorno korito, iz tega pa po cevih raz cerkev v mesto. Tudi tukaj vse svedoči, da duh človeški je od duha Božjega, ta veleumni duh, duša človeška, ki tako čudovita dela proizvaja, ne more umreti, je neumerljiva. Glej izdelke človeške, spoznati moraš, da v človeku je nekaj osobito nadnaravnega, nekaj božjega.

Predragi! veličastna, ogromne veličine, lepote, veleumetnosti, vzvišenosti in dragocenosti je bazilika sv. ap. Petra; bodisi v stavbi, slogu, lepoticju in napravah cerkvenih in bogoslužnih; bodisi notranje ali vnanje, pero zastane, ni mogoče vsega zdatno opisati. Tako tudi ne hoda in bivanja verhu cerkve in čudovite kupole. Vse, kar je bilo do sedaj v knjigah in časopisih o tej baziliki, je le slaba megla, niti prava senca onega, kar je v istini. Prave predočbe in zaumevnosti z besedo in s čerkami ni moč podati; le, kdor sam vidi in skusi, mora sterneti s Sabejsko kraljico. Ko je sama došla gledat Salomonove stavbe in naprave, ko je sama čula njegovo modrost, je zalicala: Velike in čudovite reči sem čula; ali vse ni nič proti temu, kar sama vidim in čujem.

Tako je sploh o Rimu, njegovih svetiščih, bazilikah in cerkvah, osobito pa o baziliki sv. ap. Petra, o Vatikanu, in o sv. Očetu, namestniku Kristusovem na zemlji. Tudi jaz sem prej čital mnogo v obširnih, izverstnih in veleumnih spisih, knjigah in časopisih o Rimu in ondodnih Božjih hramih, čudil sem se, veličastne slike in predstave sem si v duhu vpodobil; ali vse bilo je le nekoliko kapljic iz velikega morja, le nekoliko žarkov od svetlega solnca proti onemu, kar sem sam vidil, čul in skusil v Rimu. Bil sem v svetem mestu Rimu šest potov; toda vsakipot mi je veličastniji, znamenitiji, čudovitiji in veleumniji; to pa v naravnem in nadnaravnem stanju in pomenu.

Kadar sva došla zopet raz cerkev v veličastne notranje prostore bazilike, sva molila vsegamogočnega, najvišjega in najsvetejšega Gospoda Boga in Jezusa Kristusa v presv. Zakramentu oltarja; častila sva blaženo Božjo Mater, vselej Devico Marijo, Kraljico apostolov, in ss. ap. Petra in Pavla.

Popoldne sva se odpravila na homec „Janikuli“, na mesto križanja in smerti sv. ap. Petra. Na tem kraju stoji cerkev s frančiškanskim samostanom. Pervo obiskala sva cerkev in Najsvetejšega. Potem jo umériva skozi kapelo sv. Antona Pad. na levo stran cerkve in dojdeva na samostansko dvorišče, sredi ktereга stoji okrogla kapela v dva oddelka, zgornje in spodnje predeljena — kapela nad kapelo. V spodnji kapeli je oltar križanja sv. ap. Petra. Pred oltarjem v sredini kapele je jama, v kateri je križ stal, na katerem je prvi Kristusov namestnik iz ponižnosti z glavo navzdol pribit visel in umerl. V jami večna luč gori. Zemlja v nji je žut, rumen sviž. Ova zemlja je pila mučeniško kri poglavarja apostolov in vse sv. Cerkve, prvega rimskega biskopa in papeža, sv. ap. Petra; tekla je iz njegovih rók in nóg z žebli na križ pribitemu. Od tod je šla verna duša prvega apostolov k svojemu ljubljenu Gospodu, k Sinu živega Boga, k Kralju večne slave, v kraljestvo nadzemeljsko, nebeško — prejet plačilo in krono žive

vere, iskrene ljubezni, ponižnosti in spokornosti, uboštv, velikega truda in neumornega dela za slavo Božjo, za razširjanje sv. Cerkve — kraljestva Božjega — v vednem boju na zemlji za zveličanje neumerlih duš človeških in za plačilo in krono vsega terpljenja in mučeniške smerti na križu iz ljubezni do Boga in Jezusa križanega.

Verujem, da se večna ljubezen — Bog — in Kristus Jezus z dopadanjem ozira na ta, s terpljenjem, kervijo in smertjo svojega prvega apostola Petra posvečeni kraj; zatoraj sem molil z živo vero, skesano in ponižno, ter prosil velikih milosti in darov Božjih za sebe in za druge. O, kako se na tem svetem kraju vera poživlja, upanje vterjuje, ljubezen vnéma; pa tudi skesanost, ponižnost in spokornost se zbujuje! — „Peter, ali me ljubiš? Da, Gospod ljubim Te!“ Drugič vprašan zopet poterdi: „da, ljubim Te! Peter, me ljubiš bolj, kakor le-ti? (tu meni Jezus druge apostole.) Da, Gospod Ti veš, da Te ljubim!“ Sedaj mu Gospod reče: „Pasi moje jagnjeta. Pasi moje ovce.“ Ta razgovor in pogodba med Kristusom in njegovim apostolom Petrom bile so snovi mojega preišljevanja na mestu križanja mučeništva in smerti apostola Skale, na kateri stoji sveta Kristusova Cerkev.

O, blagor nam, da smo udje prave in zakonite, jedine kerščansko-katoliške-rimske-apostolske Cerkve! — Blagor nam, ako po naukih, pravilih in postavah te svete Cerkve, neveste Kristusove, in Matere naše mislimo, želimo, delamo in živimo!

Zahvalujmo neskončno milost in ljubezen Božjo, ki nam je podelila neprecenjeni, nezasluzeni dar jedino prave sv. cerkve rimo-katoliške! Pokažimo v duhu in istini, v besedi in djanju, da smo pravi verni katoličanje, katoliki in Slovenci!

(Dalje nast.)

Iz Natala. (Sužnost v Natalu v južni Afriki.)

Ker dandanes vse omikano človeštvo po pravici sovraži sužnost, zoper sužnost misli, piše, govori in deluje, smem se tudi jaz derzniti, sužnosti nasproten članek o sužnosti v Natalu spisati. Tudi v Natalu je dovoljeno žene in deklice prodajati in kupovati, in oni, ki so jih kupili, so popolni lastniki takih bitji, tako, da taka kupljena žena brez dovoljenja njenega gospodarja niti šole niti cerkve obiskavati, niti katoličanka postati ne smé. Toda, ali že ni dolgo časa v Natalu kolonije, naselbine z omikano evropejsko vlado? — Ali niso Angleži nad vse liberalni? — Da, to je popolnoma res, in vendar vlada še v Natalu popolna sužnost. Res je, da pusti angleška vstava v Natalu vsakemu veroizpovedanju popolno prostost. Vlada v Natalu ne zamore drugač obstati zaradi mnogoštevilnih verstev (sekt), ki se tukaj nahajajo. Da, pri vladi je skoro vsak vradnik druge vere. Kdo ima tedaj bolj prav? Angličanska cerkev ne more drugih spodriniti, ker so te še bolj mnogoštevilne. In tako vživajo tudi katoličani, katerih je le malo število prebivalstva, svoje pravice. Po isti pravici bi smel tudi najmlajši otrok moliti, plesati, pridigati, gosti itd.

V ti prostosti so pa še tako daleč segli, da dopusté tudi Kafrom delati, karkoli hočejo, da imajo Kafri (zamorci) celo posebne postave. In v tem, da dovoljujejo Kafrom posebne postave, je tudi sužnost. Največja gerdobija v tej kaferski postavi je „ukulo-

bola," to je, kupna cena za nevesto. To veliko nerodnost so Angleži sami v Natalu vpeljali, s postavo odobrili, in namestništvo jo sedaj ohrani. V dokaz tega ne morem nobene bolj gotove priče navesti, kakor vradnika od Umsinge (Natal). Njegov službeni vestnik je v poslednjem koledarju Natalskem, ki se vendar brez dovoljenja vlade ne izdaja. V tem koledarju je na 113. strani zapisano, da poprej med domačimi (Kafri) „ukulobole“ ni bilo, temveč da je ženin očetu ali varhu neveste le kaj podaril, n. pr. meden perstan, ali kaj temu enacega, in da je bil še le pod evropejsko (angleško) vlado „ukulobola“ vpeljan. Veliki in slavni (!) kaferski zdravniki so naznanili, da so ti perstani in obročki zdravju škodljivi.

Pobrali so torej vse te obročke kakor strupene in jih zagreblili. Sedaj so svetovali zdravniki, da naj kot darilo eno kozo dajo, potem so prišli do krave, in čez nekaj časa so določili kravo z repom, to je, s teletom od preteklega leta; pozneje je narastlo število na pet goved, kakor največje v deželi Zulukafrov. Le Natal je delal v tem izjemo, ker tukaj angleška vlada ni nobenih mej stavila in je Kafrom v tej točki dala popolno prostost; število „ukulobole“ je naraslo na 50 in še čez.

Še-le 1. 1869 in 1871 je vravnala vlada to kupnino s posebno postavo, po kateri bi imel ukulobola 10 volov obsegati (pri imenitnejših 15 in še več). Česar toraj najbolj divji poglavarji v Zulu-deželi niso dopustili, to je dovolila „liberalna“ angleška vlada, da določila je celo to visoko ceno za eno ženo. Od tega časa velja ta pohujšljiva kupčija z ženskami, ki pokončuje v Natalu vso omiko, ki ovira vse misijone, kar kažejo razni zgledi.

Zakaj neki je pa angleška vlada to storila? Gotovo iz političnih vzrokov; kajti, ko se Angleži v številu meriti niso mogli, so zelo milo ravnali s svojimi črnimi podložniki in jim radi take nena ravne reči dovolili, le da bi bili mirni. S to postavo se je poligamija (mnogoženstvo) silno razširila med Kafri, zviti kakor so, kinalu sprevidijo, da jih mnogoženstvo bogate naredi; kajti vsak je mislil, veliko žen — velik zarod, vsaka deklica je vredna najmanj 100 volov, torej mi da mnogo žen mnogo volov, in jaz dobim še to, kar žene z rokami pridobé. Da bi pa pri tej kupčiji nobeden goljufan ne bil, je bila možu dana popolna oblast čez njegove žene in otroke; torej da ni dolžan jih pustiti misijonu, šoli in cerkvi. In ker je tudi za najbolj surovega divjaka ta postava veljavna, se lahko pritoži pri angleških sodnijah in on dobi tožbo.

Kafer ima pa samo toliko časa pravico čez svoje žene, dokler so pod to postavo. Kakor hitro so se le nekoliko naučile v šoli kakega misijonarja, se že lahko te postave oprosté, in berž ko so proste, je njih oče ali mož pravico do njih zgubil.

Razumljivo je torej, da zviti Kafer noče, da bi se njegove deklice oblačile, ali v šolo hodile, ali kristijansko cerkev obiskovale, ker se zmiraj boji, da bi se njegove hčere izobrazile in kaferske postave oprostile.

Iz tega se razvidi, da si je „ukulobola“ prav za prav satan izmislil, da bi vse natalsko ženstvo v sužnost uklenil, in angleška vlada je v te verige poslednji žebel zabila.

(Dalje nasl.)

Šestletin misijonar.

Nekteri misijonarji na afrikanskem obrežji so na malem otoku blizu Fernando Po in Annobon-a našli na neki pečini postavljen surovo izdelan križ. Okrog križa pa je bila tropica zamurskih otrók, katerim na čelu je bil majhen, nekako šestletin bel deček. Bili so skoro vsi ene starosti in molili so v slabem španjskem jeziku „Češčena-Marijo. Ostermeli so katoliški misijonarji, da so v teh krajih, kjer je bilo kerščanstvo neznano, našli — djal bi — oltar sv. Križa.

Ko je beli deček zagledal misijonarje v njih duhovski obleki, je zaklical v španjskem jeziku: „Mašniki! Mašniki so tu!“ in mali zamurci so se bližali tujcem. Misijonarji pristopijo k dečku in ga nagovoré, da naj jih pelje v hišo svojih staršev. „Nimam staršev,“ odgovori deček žalosten. Potem pripoveduje, kako je bil po barkolomu veržen na breg in ločen od svojih staršev, ki jih ni nikoli več videl. Nekteri zamurci so ga s svojimi otroci vred redili in učil je otroke molitev, kakor so ga mati učili vsako jutro in vsak večer klečé moliti, in vsi so prihajali skupaj in poklekovali pred tem križem. „Ali so kristjanje?“ ga prašajo misijonarji. — „Kristjanje?“ ponavlja deček začuden, „ne vém povedati; mene vidijo poklekniti in tudi oni pokleknejo. Izrekajo besede molitve, ktera sem jih jest učil; pa ne vém, če umejo, in jest ne umevam njihovega jezika. Vendar pa sem jih naučil sv. križ delati, in vselej se pokrižajo, kadar gredo mimo križa.“ — „Kdo pa je križ postavil?“ — „Postavil sem ga jest. Spominjal sem se na križe, ktere sem videl, na več krajih v svoji domači deželi.“ — Ko je otrok to dopovedal, se ni mogel solz zadržati. Prašali so ga misijonarji, kako mu je ime, ni pa vedel ne svojega in ne svoje dežele imena, tudi je bil pozabil ime ladije, ki se je bila razsula. Enega pa ni pozabil — svoje „Češčene Marije.“

Razgled po svetu.

Svetna oblast papeževa. Katolišk gospod, ki je sicer omikan in veljaven v katoliških krogih, ko se je govorilo o papeževi svetni oblasti, je dejal: papeževa svetna oblast ni dogma, in da je zlasti v Italiji njih veliko, ki se nikakor ne navdušujejo za to, da bi se zopet ustanovila svetna oblast papeževa. Toda en glas, ako tudi iz učenih ust, svetá ne bo omajal v njegovem prepričanju. Da svetna oblast papeževa ni dogma ali verska resnica, to vsak vé, sej tudi sv. Peter ni imel te oblasti. Da pa naj veči večina katolikov po vsi zemlji goreče želí, da naj se ta oblast obnovi, to je ravno tako gotovo. Kdo bo o tem dvomil, gledé neštevilnih oglasov škofov in katoliških shodov, društev in vérnikov, kar se sliši vsaki dan? Ravno tako jasno je pa tudi, da se premnogo katoličanov ne zaveda onih vzrokov, ki neutajljivo kažejo potrebo papeževe samostojnosti, neodvisnosti najvišjega poglavarja sv. Cerkve. Ali niso frامasoni Rima spremenili že skoro v razbojniško jamo, odkar papež ni več ondi samostojen gospodar! Lahko umevno in prepričavno so naštetí in razjasnjeni tega vzroki v zvezkih: „Stimmen aus Maria Laach.“ Spis

Pavla pl. Hoensbrucha o tej zadevi je silo tehten in važen, res, popolnoma jasno spričuje, da svetna oblast papeževa ni vprašanje, gledé katerega bi bilo katoličanu na prosto voljo rušeno, biti za to oblast ali proti njej, ali pa nobenostransk ostati, dasiravno ni dogma. Postavimo tukaj le en sam vzrok. Ta vzrok je, da sta tudi papeža Pij IX. in Leon XIII. povdarjala v svojih okrožnicah, nagovorih in drugih katoliškemu svetu namenjenih izjavah, da je v sedanjih okoliščinah svetna oblast apostoljskega Sedeža neogibno potrebna za prosto vladanje sv. Cerkve, in da vsi katoliški škofje so v tem z apostoljskim Sedežem ene misli.

Izjave naslednikov sv. Petra so tedaj resnične, in zato ni nobenemu katoličanu dovoljeno, dvomiti o potrebnosti posvetne oblasti papeževe.

Ako je Cerkev zmožna nezmotljivo razsojevati o pravih verskih resnicah, more z jednako nezmotljivostjo soditi tudi o vsem, kar je s temi verskimi resnicami v notranji bistveni zvezi. V taki zvezi z verskimi resnicami je svetna oblast papeževa. Kajti verska resnica je, da pristoji papežu popolna prostost v vladanju njemu izročene čede. Toda v zverševanju je ta prostost zastavljena na zunanje okoliščine in navezana na rabo zunanjih sredstev, in ta sredstva so zato v notranji zvezi s prostostjo samo. Zato Cerkev lahko kaže z nezmotljivo gotovostjo ona sredstva, katera so po časovih razmerah in okoliščinah potrebna za zverševanje prostosti, ali vsaj k temu koristna. Za sedanji čas izrekla se je Cerkev za posvetno oblast papežev kot potrebno sredstvo v obrambo svobode, katera ji pristoji. (Hoensbruch).

Zato moramo biti katoliki v tej reči edini in delavni, ne smemo prejenjati in nehati z glasnim in silnim zahtevanjem pripomoči k zopetni vstanovitvi svetne oblasti sv. Sedeža. Gotovo v čast je tudi evropskim katoličanom v Ameriki, da so na čelo vsem drugim sklepom postavili to zahtevanje na svojih shodih, in brez dvoma bodo na vsih shodih ravno tako storili. Skupna izjava vsih škofov in katoličanov v tej stvari bila bi gotovo zelo koristna in uspešna. Sme se upati, da kake pritežnosti, katere dosedaj še ovirajo vsesplošne razglasila v tem pomenu, se bojo odstranile ter doseže Cerkev svoj namen.

V takem pomenu piše „Wanderer“ v Minnesoti in sklepa:

„Klič, ne odjenjaj, katoliško ljudstvo! Kar zahtevaš, je pravica, sveta po človeški in Božji postavi. Klič, ne odjenjaj, katoliško ljudstvo; obrni se do mogočnikov svetá. Morajo in bodejo te tudi uslišali. Ne z upori in prevrati govori k svojim knezom; tacega govora katolik ne pozná. Toda govori ž njimi resno, pa odločno. Kakor zvok trombe povzdigni svoj glas, katoliško ljudstvo; temu glasu bodejo se umaknile vse ovire. Tvoja beseda, jednoglasno govorena, je silna beseda; tvoja beseda je velesila. To je zahtevanje 220 milijonov ljudi; pred tem glasom utihnili bodo manjša politična vprašanja.“

Šala ali resnica? Ni dosti, da se v novi dóbi kužljivcem in kužljivkam zmeraj bolje godí, začel je menda neki magyarski arcat tudi še stare potepuhe mladiti! Nekega 77letnega konjskega tatú je tako pomladil, da kar skače in pleše po sobici v ječi... Ubogi svet, ako ta novi učenjak vse tatove in barabe pomladí!

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec vinotok (oktober).

a) Glavni namen:

Ponižanje sovražnikov sv. Cerkve.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

Da sovražnike sv. Cerkve ponižáš: prosimo te, usliši nas!

To je splošna molitev kristjanov, in ni dvoma, da bo uslišana; sodnji dan bodo sovražniki sv. Cerkve ponižani za vselej: On, ki v nebesih prebiva, jih bode v zasméh storil, in Gospod jih bo v zaničevanje djal. Tudi že zdaj so sovražniki Jezusa Kristusa poniževani, če prav svoje glave ošabno vzdigujejo, kakor n. pr. ko so pred nekaterimi mesci v Rimu malopridnega Božjega zasramovca Giordana Bruna povzdignili na steber in so s tem zoper svojo voljo pripravili Odrešeniku slavno zmago, ker vsi Njemu pokorni so se vzdignili, da bi Njegovemu sv. Sercu zaradi te hudobije zadostovali. To bode sploh popolna zmaga Jezusa Kristusa in končno pobitje njegovih sovražnikov, popolno češčenje do njegovega sv. Serca: sprava najpervo in zadostenje, in potem ljubezen do Gospoda in posnemanje njegovih čednosti v resnično kerščanskem življenju: potem se bo spolnila prošnja: **Pridi k nam Tvoje kraljestvo!**

Vendar ni to, kar najpervo hočemo, če ta mesec molimo za ponižanje sovražnikov Jezusa Kristusa in Njegove sv. Cerkve; temuč, da pride Božje kraljestvo k nam in da moremo mirno in pokojno živeti v vsi pobožnosti in čistosti; zato molimo, da naj poniža Gospod sovražnike svoje sv. Cerkve, naše preganjavce, že tukaj na zemlji in jim uzame moč, katero so si prisvojili zoper njegovo sv. voljo ali jo pa v slabo obračali.

Tu pa zaženo veliko vpitje in kričé, to je pa vendar zoper vso kerščansko ljubezen, proti svojim bližnjim moliti kakor zoper kugo, lakoto in vojsko. Odgovorilo se je pa tudi odkrito pred nekaj leti. Ko so izrekli v očitnem državnem zboru ravno to tožbo, ker so se napovedale od cerkvenih poglavarjev molitvene ure za dobre volitve, se je odgovorilo: Res je, in mi moremo zelo krepko ponavljati vsem tem, kateri se spoznavajo za sovražnike sv. Cerkve: Res, tako molimo; kajti ceniti jih moramo po nauku Jezusa Kristusa za malikovavce in očitne grešnike in njih vpliv moramo od nas ne le kakor kugo, lakoto in vojsko odvracati, ampak kot obseg vsega hudega od sebe odmakniti, in to dokler inamo vero v Jezusa Kristusa in ljubezen do Njega za naj večí dobro, za ves naš blagor, časni in večni.

Sicer pa se najprej čisto nič ne praša za ljubezen, ampak za pravico.

Ne kot milost ali ustrežljivost, temveč v imenu pravice zahtevamo polno prostost in neodvisnost za našega sv. Očeta Leona XIII in za njegove naslednike na Petrovem Stolu, in mi zahtevamo zopetno postavljenje v njih poprejšnje posestvo in vse njih pravice. Dokler cerkveni sovražniki prideržujejo svoj rop zoper vso božjo in človeško postavo, toliko časa moramo moliti, da naj jih Gospod poniža.

(Konec nasl.)

b) Posebni nameni:

1. S. Remigij. Vse ta in vsaki dan mesca naznanjene, pa še ne zaznamovane ali nagloma nastale zadeve. Odprava cerkvi nasprotnočega duha iz naših višjih šol.

2. S. Teofil. Spoštovanje evangelijskih svetov. Bratje kerščanskih šol. Več preganjanih in ubožcev.

3. S. Evald. Nadškofija Kolonijska. Več občin. Mnogi dijaki. Mnoge sirotišnice.

4. S. Frančišek Asiški. Red tega svetnika. Avstrijski cesar. Pospesevalci molitvenega apostolstva in družbe Jezusovega Serca.

5. S. Placid. Odvracanje in odpravljanje sovraštva in jeze. Važne skušnje in službine zadeve. Veliko duhovnih oseb.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Herinagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Neka žena se priserčno priporoča v gorečo molitev Naše ljube Gospé presv. Serca za ljubo zdravje, z obljubo, ako bo uslišana, da hoče zahvalo po „Danici“ razglasiti. — Neka občina za razsvitljenje.

Listek za raznoterosti.

V Alojzijevišče so letos sprejeti naslednji dijaki: Arhar Luka s Kamne gorice; Debevec Jan. iz Postojne; Koritnik Ant. iz Polhovega gradca; Merhar Jan. s Prigorice; Pengol Fr. od sv. Jakoba ob Savi; Petrič Jan. iz Cerkelj; Pirec Fr. s Črnega verha pri Idriji; Tičar Jož. s Terboj; Verbič Ferd. iz Borovnice; Zemlja Fr. iz Sela pri Breznici; Cijuha Ferd. iz Zgornje Šiške; Capuder Jan. iz Pugleda pri Moravčah; Jerše Jož. iz Šmartnega pri Kr.

Koledar katol. tiskovnega društva za l. 1890, namenjen zlasti duhovščini. Ta koledar ima tako razne potrebne tvarine, da po večem nadomestuje vse druge koledarje. Obsega memo navadnega koledarja in dotičnih pojasnenj tudi: Rodopis ces. rodovine in evropejskih vladarjev, — načelnike slovenskih vladikov, — vojaško duhovstvo, — poštne reči in berzovjavstvo, — mero o kolikih, — veljavo denarjev tujih držav, — nekaj o podpornem duh. društvu, — oceno slovenskih knjig imenik za šolo, bolnike, — mnoge inserate — dnevnik — prazne liste za pisanje. Cena je 1 gld. 20 kr. Vreden je priporočevanja.

Deželni zbori se snidejo v prvi polovici mesca vinotoka, državni zbor pa blezo 2. polovico mesca listopada.

Zaupnica dr. Mahnič. Pretekli ponedeljek je bila večina gg. duhovnov Loške dekanije zbrana pri godo-

vanji prečast. g. dekana Mat. Kožuha, in vsi pričujoči so bili enoglasno za zaupnico, ktera se je poslala preč gosp. profesorju dr. Mahnič. oziroma na njegovo pismeno delovanje v prid sv. vere in kato-liške Cerkve.

Ljubljanski stoljni kapitelj in druga duhovščina pošlje že prej odmenjeno zaupnico v kratkem veleč. g. profes. dr. Mahnič.

Iz Trebnjega so 13. t. m. ondi mnogoštevilno zbrani duhovni iz vse dekanije in okolice telegra-fično poslali zaupnico za njegovo pisateljsko delo-vanje.

Novosti. Elementa asceseos in usum Clericorum seminarii Goritiensis. Goritiae 1889. — Ta knjižica je majhna, pa na 55 stranéh v 8 merki silo veliko ob-sega. Ima pa tri glavne oddelke: 1. de impedimentis ad perfectionem; 2. de mediis ad perfectionem; 3. de ipsa perfectione. Noben stavek ni brez čverstega po-mena, nobena beseda prazna. Delce je gotovo silo važno.

Zgodbe sv. pisma za nižje razrede ljudskih šol s 47 podobami. Poslov. po dr. Frid. Knechtu Skuhala, dek. v Ljutomeru. Drugi natis. 1889. Tako pripravné knji-žice v vsakem oziru te verste dozdaš še nismo imeli, kakor je ta: berilo je čisto lahko in ob kratkem veliko povedanega; posebno veselo je pa tudi, da so podobe vse skozi lepe, spodbudne, in brez spotikljeja, kar se sicer malokrat najde. Za to knjižico moramo res gosp. dekanu Skuhalu hvaležni biti.

Rim. Prefekt Gravina je na papeževemu letnem gradu iztiral šolske brate in šolske sestre. Izgovor je ta, kakor pravijo liberalci, da se v serceh mladine ohrani zvestoba in ljubezen do kralja in domovine. Kdo bi se ne posmehoval takemu lažnjivemu fari-zejstvu.

V Carigradu je neki rojen Italijan spisal turško-francoski besednjak, ki je močno hvaljen. Sultan sam je prijatelju podelil medžidijski red. Italijanski konzul je pisatelja prosil, naj to delo izdá tudi v italijansčini. Učenjaki močno hvalijo to delo.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Čast. gosp. kaplan Fr. Mekinee 2 gld. — A. St. 2 gld. — Preč. gosp. župnik J. E. Vovk 5 gld. — Zvest prijatelj 7 gld. — Č. g. župnik M. Narobe 5 gld. — Mlad prijatelj pridnih dijakov 2 gld. — Čast. g. duhovni pastir Lovro Rožman 3 gld. — Čast. gosp. župnik J. Mrak 2 gld. — Prečast. gosp. kan. in dekan M. Skubie 5 gld. — Čast. g. župnik Jan. Kapuz 2 gld. — Čast. gosp. vikar J. Demšar 5 gld. — Čast. g. župnik M. Barlič 5 gld. — Blaga gnja. Iv. Zakotnik 5 gld. — Prečast. gosp. dekan Ant. Aleš 5 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Mirnapeške fare 2 gld. — Iz župnije Ježica 20 gld.

Za sv. Očeta: Čast. g. župnik Mih. Gogala iz Stare Oselice 21 gld. darovanja.

Za pogorelee v Goričah pri Hrenovicah: Preč. g. zlatomašnik 5 gld.

Za pogorelee na Rašici pri Škocijanu: Č. g. župnik J. Mrak 3 gld. — Preč. gosp. zlatomašnik Ant. Čibašek 20 gld. za zvonove in 5 gld. za pogorelee.